

Motion av Jan Jönsson (L) och Anne-Lie Elfvén (L) om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för HBTQI-personer inom stadens äldreomsorg.

Äldre hbtqi-personer befinner sig idag i en särskilt utsatt position inom äldreomsorgen. Trots framsteg i samhället när det gäller rättigheter och acceptans för hbtqi-personer, vittnar flera aktuella rapporter om en fortsatt utbredd oro bland äldre hbtqi-personer inför att bli beroende av vård och omsorg. Socialstyrelsens kartläggning¹ visar att många i denna grupp väljer att dölja sin identitet när de kommer i kontakt med vården, eller avstår helt från att söka vård. Särskilt utsatta är transpersoner och icke-binära, som ofta inte har samma möjlighet att själva välja graden av öppenhet. Folkhälsomyndigheten² bekräftar bilden och lyfter att rädslan för att möta diskriminering eller okunskap är en djupgående oro som lägger sig ovanpå den sårbarhet som åldrandet redan kan innebära. Det handlar om människor som levt sina liv i en tid då samkönad kärlek var kriminaliserad eller klassad som sjukdom, personer som ofta tvingats vara tysta om vilka de är, och som nu riskerar att behöva gå tillbaka in i garderoben på ålderns höst.

Dessa erfarenheter och farhågor har också lyfts av intresseorganisationer som påpekar att äldreomsorgen många gånger saknar både kunskap, riktlinjer och rutiner för att kunna ge ett tryggt och respektfullt bemötande. Det finns äldre hbtqi-personer som inte vågar ha framme foton på sin partner eller som avstår från att prata om sina liv. Samtidigt finns det andra som aktivt vill att deras identitet ska synliggöras och bekräftas. Det handlar alltså inte om att behandla alla lika, utan om att bemöta människor utifrån deras individuella behov och önskemål. Här brister det i många fall i både förståelse och praktisk tillämpning.

Liberalerna menar att detta är en fråga om mänsklig värdighet, om frihet och om varje individs rätt att vara sig själv hela livet. Vi anser att Stockholms stad har ett särskilt ansvar att erbjuda en äldreomsorg som inte bara är funktionell utan också jämlik, inkluderande och respektfull. Därför vill Liberalerna att Stockholms stad genomför en grundlig utredning av situationen för äldre hbtqi-personer inom äldreomsorgen. Syftet med utredningen ska vara att kartlägga nuläget, synliggöra eventuella hinder och ojämlikheter, samt föreslå konkreta åtgärder för att säkerställa att äldre hbtqi-personer får det bemötande och den omsorg de har rätt till.

Detta är viktigt för Stockholm, en stad som gärna vill vara en öppen och inkluderande plats för alla. Vi menar att en stad som värnar om frihet, mångfald och mänskliga rättigheter måste visa det i praktisk handling. Äldreomsorgen får inte halka efter i dessa grundläggande värden. Ur ett liberalt perspektiv är detta en fråga om att försvara individens frihet att leva som man själv vill, utan rädsla eller tvång, och att åldras med trygghet och självrespekt. Liberalerna anser att Stockholms stad bör ta ledartröjan i denna fråga och visa att vi menar allvar med våra värderingar.

---

¹ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2023-9-8727.pdf>

² <https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/3c44f4138b444be3a22dda7d43694f3/halsa-livsvillkor-bland-aldre-hbtq-personer.pdf>

Med anledning av detta föreslår vi:

1. Att Stockholm stad genomför en utredning av situationen för äldre hbtqi-personer inom äldreomsorgen, deras livsvillkor och hälsa.
2. Att staden i sina upphandlingar av äldreomsorg ställer krav på hbtqi-kompetens och säkerställer att verksamheter inom hemtjänst och äldreboenden arbetar utifrån ett tydligt hbtqi-perspektiv,
3. Att staden utreder hur tid och resurser kan avsättas för att personal inom äldreomsorgen ska få möjlighet till kontinuerlig utbildning i bemötande, likabehandling och hbtqi-frågor, samt säkerställer att ett hbtqi-perspektiv ingår i relevanta utbildningsinsatser.

Jan Jönsson (L)
Oppositionsborgarråd

Anne-Lie Elfvén (L)
Ledamot kommunfullmäktige